

Kronik A?r? Kabulü Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kronik A?r? Kabulü Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25118>

Özet

Kronik A?r? Kabulü Ölçe?i (KAAÖ), bireylerin kronik a?r? deneyimlerini kabul etme derecelerini ve bu a?r?ya ra?men aktif bir ya?am sürdürme e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir ara?tır. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 20 maddeden ve iki temel alt boyuttan olumaktadır: **Aktiviteye Ba?lılık** ve **A?r?ya Kar?? ?steklilik**. Bu ölçek, özellikle Kronik A?r? Kabulü kavramın?, yani a?r?y? kontrol etme çabas? yerine, a?r?yla birlikte ya?amay? ve de?er temelli faaliyetlere devam etmeyi de?erlendirmesi aç?sından önemlidir. Ölçek, kronik a?r? yönetimi ve Kabul ve Kararlılık Terapisi (ACT) ara?tırmalarında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Türkçe uyarlama çalışması, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik standartların? sağlamla?tırması olup, kronik a?r? çeken Türk popülasyonunda klinik ve ara?tırma amaçlı? kullanıma olanak tanımı?tır.

Anahtar Kelimeler

Kronik A?r? Kabulü, Kronik A?r?, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Aktiviteye Ba?lılık, Faktör Analizi, Güvenirlik.

Yazarlar

H. E. Akmaz, M. Uyar, Y. Y. Kuzeyli, E. K. Akın.

Amaç

Kronik A?r? Kabulü Ölçe?i'nin temel amacı, kronik a?r? ya?ayan bireylerin a?rıların? kabul etme düzeylerini ve a?rılarına ra?men ya?am kalitelerini koruma ve de?erli buldukları faaliyetlere katılma derecelerini nicel olarak ölçmektir. Bu kabul düzeyi, a?r?ya kar?? gösterilen kaçınma davranışların? tersine, psikolojik esnekli?in önemli bir göstergesi olarak kabul edilir.

Ölçek, klinik ortamlarda hastaların tedaviye yanıtlarını? de?erlendirmede ve özellikle bilişel-davranışç? yaklaşımların etkinliğini ara?tırmada bir sonuç ölçütü olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçe?in Türkçe versiyonunun uyarlanması, Türk kültüründe kronik a?r? kabulü kavramının geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülmesini sağlamayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, temel olarak **Kronik A?r? Kabulü** yapısını? ölçmektedir. Bu yapı, iki birbiriyle ilişkili bileşenden oluşur:

Aktiviteye Ba?lılık (Activity Engagement): A?rının varlığına ra?men hayattan zevk alma,

günlük aktiviteleri sürdürme ve de?er temelli hedeflere yönelme e?ilimi.

A?r?ya Kar?? ?steklilik (Willingness to Experience Pain): A?r? deneyimlerinden kaç?nmak yerine, onlar? oldu?u gibi kabul etme ve a?r?n?n kendisiyle sava?mak yerine enerjiyi ya?amsal hedeflere yönlendirme.

Yüksek puanlar, bireyin a?r?y? kabul etme ve i?levselli?ini sürdürme konusunda daha yüksek bir düzeye sahip oldu?unu gösterir. Bu yap?, a?r? yönetimi literatüründe önemli bir rol oynamaktad?r çünkü a?r?y? kabul etmenin, a?r?n?n ?iddetinden ba??ms?z olarak daha iyi psikososyal sonuçlarla ili?kili oldu?u bulunmu?tur.

Geçerlik

Türkçe Kronik A?r? Kabulü Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve amaca hizmet etme yetene?ini do?rulam??t?r. Çal??ma sonucunda ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak 20 madde ve 2 alt boyuttan olu?tu?u tespit edilmi?tir.

Faktör analizinde, alt faktörlerin toplam varyans?n **%56.33**'ünü aç?klad??? görülmü?tür. Bu oran, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyen güçlü bir bulgudur.

Ölçek maddeleri için hesaplanan faktör yükleri 0.41 ile 0.79 aras?nda de?i?mekte olup, tüm maddelerin ilgili alt boyutlara yeterli düzeyde katkı sa?lad???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve zamana ba?lı kararlılık aç?s?ndan yüksek sonuçlar vermi?tir.

Ölçe?in toplam iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alpha) **0.94** olarak hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in mükemmel bir iç tutarlılık?a sahip oldu?unu gösterir.

Alt ölçeklerin tutarlılık katsayılar? s?ras?yla 0.89 ve 0.91 olarak bulunmu?tur.

?ki hafta arayla yap?lan test-tekrar test uygulamalar? aras?ndaki korelasyonlar yüksek bulunmu?tur (s?ras?yla 0.890 ve 0.841), bu da ölçe?in zaman içinde kararlı ölçümler sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.

Ayr?ca, Spearman ve Brown katsay?s? 0.899 olarak rapor edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla yap?lan faktör analizi, 20 maddenin iki faktörlü yap?da topland???n? ortaya koymu?tur.

Örneklem yeterlili?ini de?erlendirmek için yap?lan istatistiksel testlerde, **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** testi sonucu **0.880** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, örneklemin faktör analizi için son derece

uygun oldu?unu (0.80'in üzeri) göstermektedir. Ayr?ca, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin uygunlu?unu test eden Bartlett Testi de anlaml? bulunmu?tur, bu da verilerin faktörle?tirilebilir oldu?unu teyit etmektedir. Aç?klanan toplam varyans %56.33 ile tatmin edici düzeydedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal ?ngilizce (Original English)

Population Group: Kronik a?r? çeken yeti?kinler.

Age Group: Yeti?kin Pop?lasyon

Population Details: Kronik a?r? ?ikayeti olan klinik veya genel pop?lasyon. (Uyarlama çal??mas? detaylar? için referansa bak?n?z.)

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (1-Hiçbir zaman, 5-Her zaman).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2018 (Yay?n y?I?).

Sorumlu Yazar: Esra Ak?n Korhan

?leti?im: akinesra80@hotmail.com

?zinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik ve klinik amaçlar için kullan?m genellikle orijinal ve uyarlama yazarlar?n?n iznine tabidir. Kullan?m için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Akmaz, H. E., Uyar, M., Kuzeyli, Y. Y., & Ak?n, E. K. (2018). Validity and reliability of the Turkish Chronic Pain Acceptance Questionnaire. *Balkan Medical Journal*, 35(3), 238-244. DOI: 10.4274/balkanmedj.2016.1998

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [chronic-pain-acceptance-questionnaire-toad.pdf](#)

Kronik A?r? Kabulü Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 20 maddeden ve 2 alt boyuttan olu?maktadır. Derecelendirme 5'li likert tipindedir (1-Hiçbir zaman, 5-Her zaman).

Aktiviteye Ba?l?l?k (11 m): Kronik a?r?ma ra?men dolu dolu bir hayat ya??yorum.

A?r?ya Kar?? ?steklilik (9 m): A?r?mdan kaçmak için konsantre olmal?ym.

ARABPSYCHOLOGY.COM